

І. Петрова, В. Близнюк, Г. Куліков та ін.
**«Український ринок праці:
 особливості розвитку
 та ефективність функціонування»**

Нестабільна динаміка суспільно-економічного розвитку в координатах розвитку глобалізаційних процесів вимагає від науковців і практиків переосмислення та чіткого визначення пріоритетних напрямів створення в Україні соціально орієнтованої економічної системи. І хоча соціально-трудова проблема завжди належала до кола актуальних і привертала увагу вчених усіх країн світу, і у доробку української економічної науки також вагоме місце посідають плідні дослідження трансформацій ринку праці, дотепер залишається багато дискусійних питань і оцінок щодо формування стратегії розвитку ринку праці України. У цьому контексті монографія «Український ринок праці: особливості розвитку та ефективність функціонування»* є

своєчасним й високоактуальним виданням.

У монографії здійснено спробу віднайти відповідний баланс між соціальною та економічною складовими подальшого розвитку ринку праці України, між інтересами вільного ринку та державного регулювання економіки, обґрунтувати оптимальне співвідношення між темпами підвищення заробітної плати і продуктивності праці, між динамікою попиту та пропозиції в розрізі регіонів та видів економічної діяльності. Особливий акцент автори зробили на визначенні особливостей розвитку ринку праці та факторів впливу на ефективність використання людських ресурсів в Україні, і на цій основі – розробці пропозицій щодо ефективного регулювання ринку праці. До наукового обігу вводяться дуалістичні, трьохсекторні, тетралістичні сегментаційні моделі, відмінності між якими становлять рівень кваліфікації, статус і стабільність зайнятості, рівень заробітної плати, конкурентоспроможність, тип поведінки на ринку праці та ін.

Авторами зазначеної вище монографії виявлено системний зв'язок між підвищенням ефективності функціонування вітчизняного ринку праці та механізмами інноваційного розвитку, застосовано прогресивні коопераційно-технологічні моделі. Достатньо обґрунтованою виглядає авторська позиція стосовно існування безпосередньої залежності реалізації сучасної концепції управління діяльністю підприємства (виробників високотехнологічної та інноваційної продукції і послуг) від якісних зрушень у системі підготовки та перепідготовки кадрів.

При дослідженні питань оплати праці та мотивації населення автори монографії виходять із пріоритетності забезпечення гідної заробітної плати. У монографії переконливо доведено, що оплата праці може виступати і як наслідок, і як фактор ефективності. Згідно з авторською позицією, існує двосторонній зв'язок між заробітною платою і продуктивністю праці: по-перше, зі зростанням продуктивності праці заробітна плата повинна підвищуватися; по-друге, темп зростання продуктивності має перевищувати темп зростання заробітної плати. Цікавою також є авторська пропозиція щодо можливостей та ризиків запровадження диференціації мінімальної заробітної плати за видами економічної діяльності, визначення критеріїв, порядку встановлення і перегляду МЗП.

Усвідомлюючи складність і серйозність соціальних загроз, науковці удосконалили систему оцінки чинників, які впливають на економічну активність безробітного населення на ринку праці, методом групової експертизи і соціологічних досліджень серед безробітного населення та працівників центрів зайнятості. Заслужують на увагу авторські методичні підходи до мотивації трудової діяльності безробітного населення, що враховують класифікацію безробітних на групи (залежно від рівня їх активності та можливостей повернення до суспільно-корисної діяльності) та сприятимуть удосконаленню схеми надання допомоги безробітному населенню.

Наукова вагомість та практичне значення монографії розкривається також через оцінку ефективності державного регулювання українського ринку праці, визначення оптимального співвідношення його активних та пасивних заходів, що має важливе наукове значення. Наукове видання підготовлено в Інституті економіки та прогнозування Національної академії наук України.

В. Онікієнко,
доктор економічних наук, професор
Рада по вивченню продуктивних сил України НАН України
м. Київ

* Український ринок праці: особливості розвитку та ефективність функціонування / [І. Л. Петрова, В. В. Близнюк, Г. Т. Куліков та ін.]; за ред. І. Л. Петрової; НАН України; Ін-т екон. та прогнозув. — К., 2009. — 368 с.